

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.578/2025/2.

A tanács tagjai: Dr. Kovács András a tanács elnöke, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Bérces Nóra bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Sperka Kálmán bíró

Az I. rendű felperes: felperes1 (cím1)

A II. rendű felperes: felperes2 (cím1)

A felperesek képviselője: Dr. Pál-Szántó Ágnes ügyvéd (cím2)

Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal Szigetszentmiklósi Járási Hivatala (cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Majer Zsuzsanna kamarai jogtanácsos

A per tárgya: közegészségügyi ügyben indult jogvita

A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél: a felperesek, 17. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Budapest Környéki Törvényszék 2025. május 22-én kelt 12.K.700.029/2025/15. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperesek felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A II. rendű felperes az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 58. § (3) bekezdésére hivatkozással 2024. szeptember 25-én kérelmet terjesztett elő az alperesnél az I. rendű felperes MMR és dTap védőoltás alóli mentesítését kérve.

[2] Figyelemmel arra, hogy a védőoltás alóli mentesítési kérelem előterjesztéséhez szükséges orvosi szakvéleményt egyik gyermekorvos, illetve iskolaorvos sem adta ki a felperesek részére, ezért annak beszerzése érdekében jognyilatkozat pótlása iránt indítottak polgári peres eljárást. A felperesek mindezek alapján kérték, hogy az alperes a mentesítés iránti közigazgatási eljárást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 48. § (1) bekezdés a) pontja alapulvételével függessze fel.

[3] Az alperes PE-15/NEO/02939-12/2024. számú végzésével a felperesek eljárás felfüggesztésére irányuló kérelmét elutasította, egyben a mentesítési eljárást megszüntette.

[4] A végzés indoka szerint a polgári per tárgya nem minősül olyan előkérdésnek, amely az Ákr. 48. § (1) bekezdés a) pontja értelmében felfüggesztési ok lenne, ezért a kérelem elutasításáról döntött. Miután a felperesek sem a kérelmükhöz, sem pedig a hatóság felhívására a mentesítés indokoltságát alátámasztó, az Eütv. által is előírt kezelőorvosi szakvéleményt nem csatolták, ezért az Ákr. 47. § (1) bekezdés b) pontja szerint az eljárás megszüntetésének volt helye.

[5] A felperesek az alperes végzését keresettel támadták, kérve elsődlegesen a mentesítés iránti eljárás felfüggesztését, másodlagosan az alperes végzésének hatályon kívül helyezését és az alperes új határozat hozatalára kötelezését.

A jogerős ítélet

[6] A törvényszék ítéletével a keresetet elutasította.

[7] Mindenekelőtt kiemelte, a kötelező védőoltás alóli mentesítési eljárás egy kérelemre induló eljárás, a mentesítés feltételeinek fennálltát a kérelmező köteles bizonyítani.

[8] Az eljáró bíróság – utalva a Kúria Kfv.37.199/2020/6. számú döntésére – hangsúlyozta, hogy az Eütv. 58. § (3a) bekezdése értelmében a védőoltás alóli mentesítés érdemi elbírálásának elengedhetetlen feltétele a kezelőorvosi szakvélemény. Ezt a szakvéleményt a kérelemhez kell csatolni, vagyis az eljárás megindításakor annak a kérelmező rendelkezésére kell állnia. Miután a kérelem benyújtásának feltétele a kezelőorvosi szakvélemény, így tévesen hivatkoztak arra a felperesek, hogy meg kellett volna várni a kezelőorvos jognyilatkozatának pótlására irányuló peres eljárás eredményét.

[9] A hatósági eljárásnak azért sem képezte előkérdését a polgári peres eljárás, mert az Eütv. 58. § (3a) bekezdése nem a kezelőorvost kötelezi a mentesítési feltételek fennálltát igazoló szakvélemény adására, hanem a kérelmezőt arra, hogy a mentesítés indokoltságát alátámasztó kezelőorvosi szakvéleményt csatolja. A védőoltás alóli mentesítési eljárás jogszabályban meghatározott rendje nem az, hogy a kérelmező benyújtja hiányosan a kérelmét, a hatóság pedig köteles az eljárást felfüggeszteni és várni, hogy a kérelmező esetlegesen elérje, hogy legyen egy olyan szakvélemény, amit az eljárásban utóbb fel tud használni.

[10] A jogerős ítélet megjegyezte ugyanakkor, hogy a felperesek nincsenek elzárva attól, hogy a szakvélemény birtokában ismételt mentesítési kérelemmel éljenek a hatóság felé. Ebben az esetben azonban a kezelőorvos szakvéleményét kérelmükhöz mellékelni szükséges.

[11] Az elsőfokú bíróság az Alkotmánybíróság 39/2007. (VI. 20.) AB határozatában foglalt alkotmányossági alapvetést az ügyben irányadónak tekintette és a felperesek alkotmánybírósági eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmét elutasította. Egyidejűleg nem tartotta alaposnak a felperesek peres eljárás felfüggesztésére irányuló kérelmét sem.

A felülvizsgálati kérelem

[12] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárt bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését, vagyis az a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését indítványozták.

[13] Kifejtették, a jogerős ítélet sérti az Ákr. 48. § (1) bekezdés a) pontját, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1)-(2) bekezdését, továbbá az Alaptörvény XXIV. cikkét.

[14] A felülvizsgálati kérelem befogadhatóságának okaként a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab), ad) alpontjaira, továbbá annak b) pontjára hivatkoztak.

[15] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti befogadást azzal indokolták, hogy a Fővárosi Törvényszék egy más ítéletében az eljárás felfüggesztése elutasítását jogszabálysértőnek találta.

[16] Kifejtették, hogy a kötelező oltások alóli mentesítési eljárások és az eljárási jogszabályok alkalmazása jelentős társadalmi kérdéseket vet fel az élethez és testi épséghez való jog védelme szempontjából.

[17] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja körében arra hivatkoztak, hogy a bíróság elmulasztotta a felfüggesztési kérelem érdemi vizsgálatát, ezzel megsértette a felperesek tisztességes eljáráshoz való jogát.

[18] Érvelésük szerint a jogerős végzés jogkérdésben eltér a Kfv.37.199/2020/6. számú határozat [28] bekezdésében foglaltaktól, miszerint a kezelőorvos fogalma tágan értelmezendő és a mentesítési eljárásban a bizonyítási teher a kérelmezőn van. Az ítélet figyelmen kívül hagyta, hogy a polgári per előkérdés és az eljárás felfüggesztése szükséges lett volna.

A Kúria döntése és jogi indokai

[19] A felülvizsgálati kérelem befogadása az alábbiak szerint nem indokolt.

[20] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[21] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

- a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata
 - aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,
 - ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,
 - ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,
 - ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve
- b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[22] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a felperesek kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[23] A felülvizsgálati bíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia.

[24] Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás, az, hogy a felperesek nem értenek egyet az abban foglaltakkal, még nem alapozza meg a befogadást.

[25] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn. Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[26] Kiforrott és következetes a Kúria gyakorlata a kötelező védőoltások, illetve e védőoltások alóli mentesítés kérdéskörében, az Eütv. 58. § (3), (3a) és (4) bekezdéseinek értelmezésében (Kfv.VI.37.049/2022/6., Kfv.VI.37.116/2017/3., Kfv.VI.37.119/2016/13., Kfv.II.37.080/2016/9.). Mind a jogerős ítélet, mind a felülvizsgálati kérelem által felhívott Kfv.II.37.199/2020/6. számú határozat is megerősítette, hogy a kötelező védőoltás alóli mentesítés iránti eljárásban a bizonyítási teher a kérelmezőre esik, ezért a kérelemhez csatolnia kell a mentesítés indokoltságát alátámasztó kezelőorvosi szakvéleményt; a hatóság és a bíróság ezen szakvélemény alaposságát ellenőrzi eljárása során. A Kúria kifejtette, hogy kérelemre induló eljárás esetén, ahol a törvény kötelezően előírja a kérelemhez szakvélemény csatolását, ez a kérelmező, vagyis a perbeli esetben felperes kötelezettsége, a bizonyítatlanság pedig az ő terhére esik.

[27] A 7/2023. Jogegységi határozattal is alátámasztottan, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja első fordulata esetében konjunktív feltételként kell vizsgálni egyrészről azt, hogy az adott elvi jelentőségű jogkérdésben a Kúria közzétett határozatában korábban már állást foglalt-e, másrészről pedig azt is, hogy a felvetett jogkérdésben vannak-e olyan eltérő bírói döntések, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat szétartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn.

[28] A befogadás körében annyi rögzíthető, hogy a jogerős ítélet a joggyakorlat megbomlásának veszélyét nem hordozza, az megfelel a kúriai gyakorlatnak. Habár a Fővárosi Törvényszék a – felperesek által felhívott – 7.K.700.463/2025/4. számú ítéletében valóban a mentesítési eljárásnak a jognyilatkozat pótlása iránt indított polgári perre tekintettel történő felfüggesztésére irányuló kérelmet elutasító végzés jogszerűségét vizsgálta eltérő jogértelmezés mellett, a felmerült elvi jelentőségű jogkérdésben azon döntés felülvizsgálata során a Kúria Kfv.V.37.285/2025/7. számú végzésében az elsőfokú bíróságtól eltérően foglalt állást. Ebben a döntésében a Kúria elvi éllel mondta ki, hogy a kötelező védőoltás alóli mentesítési eljárásnak nem előkérdése a védőoltásra kötelezett kiskorú személy házi gyermekorvosa ellen indított polgári perben hozandó döntés, amely pert a házi gyermekorvos orvosi joggal való visszaélésének megállapítására, valamint az általa adandó jognyilatkozat pótlására kezdeményeztek, ezért ezen az alapon az eljárás felfüggesztése nem merülhet fel.

[29] A Kúria továbbá vizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont második fordulata szerinti befogadás lehetőségét is, amely szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt. A Kúria megítélése szerint sem a felülvizsgálati kérelem, sem a jogerős ítélet nem vetett fel olyan elvi jogkérdést, amely a joggyakorlat továbbfejlesztését indokolná. A felülvizsgálati kérelem nem mutatott be olyan indokot, amely alapján a Kúriának el kellene térnie a korábbi jogértelmezésétől.

[30] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerint a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha a felmerült elvi jogkérdés az egyedi ügyön túlmutató jelentőséggel bír vagy a társadalom szélesebb körére bír jogi hatással. A befogadás viszont ezekben az esetekben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást (Kfv.I.37.471/2023/2., Kfv.II.37.590/2023/2.; Kfv.II.37.596/2023/2.; Kfv.VII.45.059/2023/2.; Kfv.VII.45.115/2023/3.). Ahogy arra a Kúria utalt, hogy a kötelező védőoltás alóli mentesítés és e körben az eljárás felfüggesztése kérdésében már állást foglalt közzétett ítélkezési gyakorlatában, ekként a befogadásnak a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja alapján sem lehetett helye.

[31] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben hivatkoztak a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási okra is. Nevezetesen annak sérelmére, hogy az eljáró bíróság a felfüggesztés iránti kérelem érdemi vizsgálatát elmulasztotta.

[32] Ezen eljárási jogi indokokra alapított befogadási kérelemről való döntés során a Kúria nem végezheti el a támadott jogerős ítélet felülvizsgálatát. Csak annak keretei között mozoghat, hogy sérültek-e a kérelem előterjesztőjének megjelölt alapvető eljárási jogai, illetve a kérelem alapján észlelhető-e az ügy érdemére kiható egyéb eljárásjogi jogszabálysértés. Az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegésre hivatkozó félnek olyan kétséget kell ébresztenie a felülvizsgálni kért jogerős határozat helytállósága tekintetében, hogy az további érdemi vizsgálat nélkül ne legyen megítélhető.

[33] A felperesek által előadottak azonban nem voltak alkalmasak arra, hogy alapos kétséget ébresszenek az ítélet helytállósága tekintetében.

[34] A befogadás körében azt hangsúlyozza a Kúria, az eljáró bíróság feladata az alperes végzése jogszerűségének és nem a kérelemnek a felülvizsgálata volt. Ezen feladatának eleget tett, döntésének részletes indokát adta ítéletében.

[35] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerint a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor lehet helye, ha a jogerős ítélet a Kúria közzétett határozatában kifejtettektől eltérő jogértelmezésen alapul.

[36] A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet a Kfv.II.37.199/2020/6. számú határozat indokolásának [28] bekezdésében foglaltakkal (miszerint a mentesítési feltételek

fennállásának körében a bizonyítási teher a kérelmezőt terheli, illetve az Eütv. 3. § b) pontja szerinti kezelőorvos fogalmának értelmezése kapcsán) ellentétes megállapítást nem tartalmaz, illet konkrétan a felperesek sem jelöltek meg. Ezért a felülvizsgálati kérelem befogadására a Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján sem látott módot.

[37] Összességében a Kúria megállapította, hogy a felperesek felülvizsgálati kérelme felsőbbbíróági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[38] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[39] Kp. 118. § (1) és (2) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[40] *Ha a jogerős ítélet a joggyakorlat megbomlásának veszélyét nem hordozza, az megfelel a kialakult kúriai gyakorlatnak, a felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.*

Záró rész

[41] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[42] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül, tanácsban határozott.

Budapest, 2025. szeptember 17.

Dr. Kovács András s. k.

a tanács elnöke Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró

Dr. Farkas Katalin s. k.

bíró

Dr. Sperka Kálmán s. k.

bíró

A kiadmány hitelél:
tisztviselő